

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike.

Inserati: Prostor 1 m/m x 54 m/m za male oglase do 27 m/m višine 1 K, od 30 m/m višine dalje kupčijski in uradni oglasi 1 m/m K 2—, notice, poslane, preklic, izjave in reklame 1 m/m K 3—. Poroke, zaroke 80 K. Zenske ponudbe, vsaka beseda K 2—. Pri večjih naročilih popust.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Knaflcova ulica št. 5, pritličje. — Telefon št. 304.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

v Jugoslaviji:		v inozemstvu:	
celoletno naprej plačan	K 300—	celoletno	K 480—
polletno	150—	polletno	240—
3 mesečno	75—	3 mesečno	120—
1	25—	40—	

Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročnina doplačati. Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnini vedno po nakaznici. Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflcova ulica št. 5, I. nadstropje. Telefon št. 31.

Dopise sprejema le podpisane in zadostno frankovane.

Rokopisov ne vrača.

Posamezna številka velja 120 K

Poština plačana v gotovini.

Reka in Trst.

»Il Resto del Carlino« se je bavil pred kratkim na uvodnem mestu z usodo Reke in Trsta. Iz članka, ki ga je spisal S. Benco, posnemamo tole:

Na vsak način, naj bo Reka svobodno mesto ali pa italijanski komisariat, vedno se bomo nahajali tam v tekmi z Jugoslavijo, kar bo zahtevalo obilne energije, kar bo Jugoslavija bo gotovo osredotočila svoje interese na reško pristanišče, dokler bo videla možnost za strmoslavljenje italijanskega vpliva na Reki. Italija s svoje strani, ker ne bo mogla dovoliti, da bi bil jugoslovanski interes glavni faktor v reški situaciji, bo skušala kar najsilnejše sodelovati v življenju tega pristanišča. Plovbene črte ladjedelnice, trgovske trdnice bodo italijanske. In na tem polju bo naša premoč lahka nad jugoslovansko prispevnostjo. Ali oni dan, ko se bo Jugoslavija prepričala, da ne more dohiti prevlade v pristanišču, bo nedejalo njeno zanimanje za Reko kljub posesti Baroša in kljub etničnemu prodiranju iz njenega zaledja. Proti mestu, ki je postalo italijansko, bodisi v obliki svobodne države ali v bolj direktni, bo postavila konkurenčno jugoslovansko pristanišče, in to po svoji potrebi. Odbila bo obnovitev pogodbe z Reko in njena posest železnice in reškega zaledja bo služila za gospodarsko vojno proti mestu. Jasno je, da se Jugoslavija ne interesira za Reko, razen ako ima upanje, da si more ustvariti tam prevladujočo situacijo. Ob sedanjem stanju razmer je verjetno, da bi prevladala Italija ali vsaj italijanstvo, zato pa utegne nastopiti dan, ko Jugoslavija ne bo smatrala več za potrebno, brigati se za to pristanišče ter mu bo stavila vse mogoče zapreke. Potem bomo imeli italijansko pristanišče, morda že zopet cvetoče, ki začne propadati. Ali bo torej potrebno, pustiti svobodno pot jugoslovanski prevladi? Tega mi ne moremo storiti, tudi če bi se udali. Dokler bo imela Reka plodonosno trgovsko pozicijo, ki bo interesirala na kršenkoli način Italijo, se bodo množile tam naše špedicijske trdnice, naše paroplovne družbe in prihajalo bo tja naše delavstvo, kar bo imelo na narodnostni značaj me-

sta odločilen vpliv. To se občuti v Trstu in občuti se toliko bolj, ker se ve, da bodo po večini tržaška paroplovna podjetja in trgovske trdnice, ki se izsele na Reko. In to je eden izmed vzrokov, da hoče Trst biti izenačen v vsakem oziru v vseh pristaniških svobodščinah s svojim manjšim tekmečem ob Kvarneru. Bati se je, da bi drugače trgovsko izseljevanje ne pomenilo poenovitve, marveč zapustitve tržaškega mesta v korist delavnejšemu pristanišču. Bati se je, da bi potem, ko bi se energije našega naroda v tekmi z Jugoslavijo izrabile, morali dati tej kompeticijski zoni toliko sil, da bi jih ne ostalo zadosti za varstvo nič manj težkih interesov Trsta. Ne sme se te skrbi smatrati za pretiravanje. Vem dobro, da bi v normalnih časih logika proporcijske postavila na svoje mesto razdelitev dela na obe pristanišči. Trst je zmožen za izvrševanje trgovine, ki je dvakrat ali trikrat obsejnejša od reške. Ali naši poveljniki časi niso prav normalni. Kontinuiteta je prepuščena, vse stvari se morejo skrajati, vse proporcije preteklosti morejo priti ob svojo veljavo in o obeh pristaniščih, ki sedaj delujeta srednje, je težko reči, katero ima več perspektive za uspešnejše delo v bodočnosti. Glede Reke si stojita v tekmi Jugoslavija in Italija. Označil sem tudi nevarnost, ki bi nastala za mesto oni dan, ko bi odpadla ta tekma. Ali za Trst ni nikakih tekem. Tukaj mora biti Italija sama na straži, oprta na preizkušnost meščanov. In ti, kolikor bolj navdušeni so se udležali v preteklosti irredentističnega gibanja, toliko bolj se sedaj drže svojega častnega stališča, da bi Italija imela v Trstu uspen, pravi in lastni uspehi kot vzdrževalnica tako znane gospodarske pozicije tržaškega mesta. Oni takorekoč tamci jo prebivalstvu, da bo italijanska duhovitost znala storiti vse, kar je potreba, da mesto obdrži svoje stališče in svojo veljavo. Mnogo se je že storilo, tudi v pogumnem boju s sovražnimi napovedmi in napadi. Ali da bo Trst živel, in sicer živel polno življenje, je neobhodno potreba, da pri likvidaciji jadranskega problema nam ne pade nikdar iz uma, da je najtežja in najvažnejša stran tega problema ta,

da se ohrani vsa veljava silnega tržaškega organizma.

Po Bencovem mnenju bi Trst vodil poleg svoje tudi usodo reškega pristanišča. Tržaški organizem podkrepiti, potem bo jadransko vprašanje v pravem tiru. Nam se zdi, da je ta Bencov nasvet precej

Kako centralisti cenijo ljudsko premoženje

Pod tem zaglavjem je zadnji »Avtonomist« in za njim »Slovenec« priobčil kot posebno senzacijsko vest, da je bivša deželna likvidacijska komisija pod vodstvom predsednika dr. Trillerja dala ceniti imovino bivše kranjske dežele za smešno nizke cene in da je na ta način naravnost ogromno imetje prodala za skledo leče — »za centralistično ustavo«. — Od povsem avtoritativne strani smo prejeli k stvari sledeče pojasnilo:

Komisija za začasno vodstvo in likvidacijo deželne uprave in tudi kuratorij za oskrbovanje in likvidacijo imovine bivše vojvodine Kranjske, katerima je načeloval dr. Triller, nista nikdar ocenila imetja bivše vojvodine Kranjske, ker za to ni bilo povoda. Ono premoženje, ki je bilo izročeno v upravo posamnim poverjeništvom, je še vedno izključno last bivše dežele Kranjske. Glede izročitve v upravo prizadevati poverjeništvom je sklepala deželna vlada za Slovenijo v vsakem slučaju posebej na podlagi sklepov komisije, v kateri pa so imeli odločujočo večino zastopniki SLS. Zato so za vse ukrepe komisije odgovorni ti zastopniki, ker je dr. Triller samo to izvrševal, kar je večina komisije sklenila in je torej nami-

napačen glede Reke. Italijanstvo ne bo dalo Reki bodočnosti. Pametno je v članku vprašanje: Ali bo potrebno pustiti svobodno pot jugoslovanski prevladi na Reki? Odgovor pa ni pameten, toda bodočnost bo brez dvoma dala pravi odgovor, in ta ne bo v neprilog Jugoslaviji!

govanje, kakor da zadene dr. Trillerja v tem pogledu kaka krivda, docela neupravičeno.

Z vprašanjem glede končne likvidacije deželne imovine in dolgov se je bavila komisija za upravo kranjske dežele imovine na poziv predsedstva deželne vlade sto, prav v seji dne 15. aprila 1921 in je bil takrat prisodnikom te komisije predložen natančen izkaz o imovini in dolgovih dežele Kranjske. Podlaga temu izkazu so bili računski zaključki za leto 1918, pri čemer pa je bilo izrecno poudarjeno, da je vrednost vseh nepremičnin in tudi premičnin sedaj najmanj 20krat višja.

Dr. Triller pri tem ni sodeloval in tudi ni mogel sodelovati, ker že od 1. aprila 1920 ni bil več niti vodja niti član komisije.

S tem bodi pribito infamno potikanje nečestitnih manipulacij bivšemu predsedniku likvidacijske komisije dr. Trillerju od strani združenih avtonomistov. Očividno se je »Slovenec«, ki je moral biti o resnici popolnoma informiran, vendar le sramoval prevzeti avtorstvo tega nizkotnega natolčevanja ter je vsled tega poslal v ogenj »Avtonomista«. Čestitamo g. Prepeluhu na tej čedni vlogi!

Politične vesti.

— Delegacija s Sušaka v Beogradu. Beograd, 23. junija. Te dni se je mudila tu delegacija iz Sušaka, ki je poslati beogradsko trgovsko in obrtno komoro ministra Pribičevića, ministra Spahija, predsednika pogajanja z Italijo Ninčiča ter vse poslanske klube. Delegacija so spremljali poslanci Kosić, Popović in Krstić. Danes je bila delegacija pri ministrskem predsedniku Pašiću, kjer mu je predložila spomenico, iz katere je po statističnih podatkih razvidno, da bi luka Baroš zadostovala za ves naš izvoz in uvoz. Nadlež je delegacija predložila gotove zahteve, ki jih naj naša država stavi tako glede Reke kakor tudi luke Baroš. Ministrski predsednik Pašić je odgovoril, da vlada čaka, da

dobi v roke teritorij, ki nam pripade po rapalski pogodbi in kadar bomo zasedli luko Baroš, se bo videlo, ali je kak sporazum potreben ali ne. — Delegacija je posetila tudi druge korporacije, zlasti gospodarske in povsod našla globoko razumevanje za svoje težnje zlasti trgovska in obrtniška komora v Beogradu je obljubila sušaki delegaciji v vseh njenih težnjah sigurno pomoč.

— Iz zemljoradniške stranke. Beograd, 23. junija. Danes popoldne je imela zemljoradniška stranka pod vodstvom g. Komandičina sejo, na kateri se je razpravljalo o vprašanju, kako naj glasuje poslanski klub pri končnem glasovanju o ustavi. Poslanec Jeremija

Jeremić se tega zborovanja ni udeležil, ker je zahteval, da o tem vprašanju odloča zemljoradniški poslanski klub. Zborovanje je bilo ob 8. zvečer prekinjeno brez pozitivnega rezultata in se je nadaljevalo ob 9. Rezultat teh razprav doslej še ni znan.

— Vprašanje vojne odškodnine. Dr. Kumandur, dr. Janković in Dragotin Protić so z zastopniki zaveznikov podpisali sporazum, po katerem bo naša država dobila 0,5% vojne odškodnine, 0,5%, katere bi imeli še dobiti po prejšnjem sporazumu, se nam bo odračunalo od naših vojnih dolgov.

— Amnestija za zločine na Hrvaškem. Beograd, 23. junija. Narodni poslanci dr. Milan Popović, dr. Svetislav Popović, dr. Angelinović, dr. Roje, Večeslav Wilder, Juraj Demetrović in Lazar Grubić so predložili ministru Svetozaru Pribičeviću predlog, da se oprosti kazni v Hrvaški ob priliki sprejetja ustave vsem onim, ki so bili leta 1918. in 1919. obsojeni radi ropanja ali poziva na vstajo, da se proti njim ustavi še eventualno tekoča preiskava in da se jih takoj spusti na svobodo.

— Konferenca z muslimani iz Južne Srbije. Beograd, 23. junija. Danes so se vršile konference z muslimani iz Južne Srbije. Od demokratov so bili zastopani Juraj Demetrović, Milan Pribičević in Sreten Vukosavljević; od radikalov Ljuba Jovanović, minister Uzunović in Cirković, od muslimanov Ismetbeg, Zena Jabeg in muftija Alija. Razpravljalo se je o agrarnem vprašanju. Demokrati so postavili načelo, da niti en seljak ne sme biti pregnan z zemlje, ki jo obdeluje. Samo na tem temelju bi bil sporazum mogoč. Jutri bodo stali muslimani iz Južne Srbije svoje pogoje in sicer tako, da se bo zahtevalo, da se bežulška odredba razširi na Južno Srbijo in prilagodi tamšnjim razmeram. Na podlagi teh predlogov bo morda mogoče priti do končne rešitve tega perečega vprašanja.

— Komunisti v Banatu zapuščajo stranko. Beograd, 23. junija. Iz Banata poročajo, da komunistični volilci trumoma zapuščajo komunistično stranko ter prestopajo v druge stranke. Ti nezadovoljneži dajejo s tem samo duška svojemu ogorčenju nad delom komunističnih poslancev in konstituant.

— Demisija beogradskega poslanca Lazarevića. Beograd, 23. junija. V beogradskem okrožju izvoljen narodni poslanec Milovan Lazarević je podal ostavko. Mesto njega pride v konstituantno kmet Raza Vašić.

— Pogajanja s Češkoslovaško. Finančno - gospodarski odbor je sklenil, da se s predstavnikom češkoslovaške države vrše pogajanja radi likvidacije kompenzacijskih pogodb.

— Proti Wilfanu. Na znane izjave tržaškega poslanca dr. Wilfana v Rimu se oglašajo nekateri italijanski li-

Dr. Ravnihar:

V Lille.

Pred Lillom se je potemnilo nebo in gosta ploha nas je vsprejela, stopivše iz prostornega kolodvorskega poslopja. Zato prvi vtisk ni bil ugoden, temmanj, ko zrov pravred kolodvorom oči del mesta, ki je bil ob bombardementu leta 1914. porušen in požgan.

Štiri polna leta so gospodovali Nemci v Lillu, od 13. oktobra 1914 do 17. oktobra 1918, ko so vkorakale angleške čete v mesto. Lille je bilo prej utrjeno mesto. Se je videti mogočno obrambno zidovje citadele ter globoke in široko obzidane mestne järke. Sedva leta 1914. ni bila več moderna trdnjava in proti sedanjim topovom je bila takorekoč brez moči. Zato so sklenili, da se smatrajo Lille za neutrjeno mesto ter da je izročiti sovražniku brez odpora. Kljub temu mu Nemci ni priznale. Po večdnem bombardementu, ki so mu kot žrtev padli najlenši deli mesta, cerkve in palače, med njimi mestna hiša, so Nemci vkorakali v mesto. Prebivalstvo je štiri leta junaško prenašalo vso pezo zasedbe. Nemci so iz meščanstva jemali talce, ki so jih obsojali in fizilirali za vsak najmanjši, resnični ali neresnični pregrešek katerega someščanov.

Deportirali so okoli 25.000 žena, deklet in otrok. Mestu so naložili kontribucijo petih milijonov frankov, ne

glede na to, da je moralo mesto vzdržavati vso nemško posadko, kar je stalo dnevno vsaj 10.000 frankov. Z nemškim denarjem kupljeno izdajstvo jim je dovajalo vedno novih žrtev. Lahko si mislimo, s kakšno radostjo je prebivalstvo pozdravljalo svoje osvoboditelje, angleške čete — po štirih, strašno dolgih letih.

Lille je lepo, moderno mesto. Brez predkrajev šteje do 440.000 prebivalcev. Je sedež prefekture. Ima univerzo, galerijo slik, muzej, svojo borzo in lepe, velikomestne trgovine. Z reko Lys je veže globok kanal, sposoben za plovbo tudi večjih tovornih ladij. Leži tik ob belgijski meji; do Bruslja je le dobro uro vožnje z brzovlakom. Enako ni daleč do Dunkerque ob morju. Kot predkraje štejejo Fives, Roubaix in Tourcoing. V njegovi okolici je imenovati izza vojne znane kraje Bèthune, Armentières, Hazebrouck, Ypres, Warnton in druge. Lillski okraj je odlično industrijskega značaja, naslanja se na bogato premogovno kotlino ob Bethune. Prebivalci so Francozi, močno mešani s Flamci.

V občinskem svetu imajo večino socialisti, tudi župan je po političnem mišljenju socialist. To pa ni oviralo njegovega patriotizma, da ne bi dal francoskim gimnazijem in njihovim gostom gostoljubne strehe ter da bi z vsemi častmi ne vsprejemal predsednika francoske republike, bivšega sodruga Milleranda in belgijskega kralja Alberta.

Socialistična organizacija severnih departementov je marveč izdala proglas, da za časa slavnosti počiva orožje in da ne sme nič kaliti slavnostnega razpoloženja. Proglas ima le poseben apel do predsednika republike, mu citira njegove izreke iz govorov, ko je bil še v njihovih vrstah ter ga opozarja, da naj ostane dosleden v teh izrekih, izraženih načelom. Druge nreče ni bilo!

Stopivše z vlaka nas je vsprejel velik hrup in vrišč od vseh strani prihajajočih gostov. Pred kolodvorom je stal paviljon, kjer naj bi dobili točna pojasnila. Od tam so nas nakazali na zletno pisarno blizu telovadišča. Čisto priprosta lesena baraka, brez mnogega okrasja niti zunanji, niti znotraj. Zletna organizacija je nekoliko šepala, stoprav z diplomatsko intervencijo naše gospe baronice so nam odkazali bivališče v prvem hotelu Hotel de l'Europe, kjer je stanoval tudi dr. Scheiner, predsednik Češke obce sokolov, kjer je imelo svoj sedež predsedstvo Unije francoskih gimnazij s predsednikom Ch. Cazaletom in komandantom Royetom na čelu in kjer so bivali drugi odlični zunanji gosti.

Po običajnih oficijelnih posetih drugo jutro smo prejeli prijazno vabilo, da posetimo redakcijo velikega časopisa »ECHO du Nord«. Šli smo tja v izprevidu skupno s Čehi. Naš nastop je vzbujal mnogo pozornosti, saj mnogi dotlej še niso videli in poznali Sokolov. Sestre Sokolice — časopis so jih imenovali les Sokoliettes — so si na-

dele pespro narodno nošo, vsaka iz drugega kraja. Umevno, da se je kar strnil gost špalir, ko smo korakali po mestnih ulicah. Pozdravljali so nas po romanski navadi s ploskanjem. Niso pa še prav vedeli, kdo smo in kaj smo. Poučil jih je prav »ECHO du Nord«, ki je dan za dnevom prinašal informativne članke in slike o nas. V vestibulu svoje redakcije je celo razstavil na splošen ogled sokolski kroj. V prostorni galeriji, kjer smo skozi šipe zrl v tiskarsko delavnico, smo se razpostavili. Predstavil nas je g. Vanhoucke, eden izmed urednikov časopisa »Gymnaste«, na kar sva govorila dr. Scheiner za češko in moja malenkost za jugoslovansko Sokolstvo. Po ognjevitem nagovoru glavnega urednika g. Emile Ferre so nam nudili malo pogostitev.

Nato je bilo treba iti na kolodvor, kjer so pričakovali odposlanstvo mesta Nice, ki je prineslo zvezin prapor. Zlet francoskih gimnazij se vrše sleherni leto v drugem mestu. Prvi zlet je bil leta 1875. v Parizu, zadnji lani v Nici. Prapor Unije ostane v dotičnem mestu za dobo enega leta do prihodnjega zleta. Od kolodvora se je razvil velik izprevid od provizorične mestne hiše — prejšnjo je uničila vojna —, kjer je bil oficijelen sprejem. Predsednik Cazalet je mairu Deloryju predstavil goste. Značilno je, da je imenoval češko in jugoslovansko Sokolstvo pred drugimi. Sprejem je bil prisrčen in brez vsake napetosti. Vsi govori so odjeknili v burna odobravanja. Tudi tu sva govorila zastopnika češkega in ju-

goslovanskega Sokolstva. Počasteni s kapljo izbornega francoskega vina, smo odšli na telovadišče.

Prostrana arena je bila prirejena za prilično pet tisoč telovadcev. Prvi dan je bil posvečen šolski mladini višjih razredov ljudskih in meščanskih šol ter srednješolski mladini. Skupne proste vaje je izvajalo do 4000 deklet in dečkov. Izvajanje je bilo dosti dobro ter je izvalo mnogo odobravanja in navdušenja. Skupina deklet nam je pokazala češke proste vaje iz leta 1920. Sledilo so razne igre.

Večer je zaključila bajno lepa razsvetljava. Na tisoče žarnic je bilo nameščenih v girlandah od telovadišča pa do mesta. V mestu samem je vse žarelo lučmi v vseh mogočih sestavih. Na Place de la République smo se divili velikemu francoskemu petelinu v pestrih barvah, pravi Chantelair. Ob kanalu se ti je zdelo, kakor da si v Benetkah. Sploh si imel vtisk, da si v kakem južnem mestu. Topla mesečna noč, po ulicah, v kavarnah in restorantih po živahno vrvenje kakor sredi karnevala. Na javnih trgih igrajo godbe, krog njih se vrte veseli pari. Človek ne bi prisojal toliko živahnosti in temperamenta severnemu Francozu. Mogoče pa, da so ga podžgali mnogobrojni, iz južnih krajev došli gosti ter mu sugerirali nekoliko vročernosti in celo razposajenosti. Toda ta razposajenost ni nikjer prestopala meje dostojnosti. Njena preprosta naivnost je nehoti potegnila v vrtinec občega veselja.

(Dalje prih.)

ati, med njimi »Piccolo«, zelo ostro in izjavljajo, da posledice nacionalistične sistema, ki ga je inauguriral Wilfan, ne morejo biti drugo nego poostrenje lokalnega protislovenskega čustva in proti Jugoslovenom, ki je potrebnosti tudi v varstvo prestiža in varnosti države. Tako kličejo italijanski nacionalisti nad Jugoslovane fašiste in strogo zaporne kazni, ker so njihovi zastopniki odkrito povedali svoje želje in zahteve napram dosedanemu skrajno krivičnemu postopanju z Jugoslo-

veni v Julijski Benečiji s strani Italijanov.

— O novih nemirih v Beški poročajo »Morningpost« iz Beograda. Med rdečimi četami vlada talne nezadovoljnost, da so morali nekateri vojašnice obkrožiti s kitajskimi četami in jih postaviti pod poveljstvo posebno zanesljivih častnikov. Vlada se nič ne pomišlja uporabljati vojsko proti delavcem, ki plenijo po sovjetskih skladiščih, ker trpe pomanjkanje. Težki nemiri so bili tudi v Jaroslavu in Nižnem Novgorodu.

Telefonska in brzojavna poročila.

Sprememba člena 130 o prehodnih naredbah.

— Beograd, 23. junija. Danes se je vršila konferenca članov vladnih grup o spremembi člena 130 ustave. Izvolil se je poseben odbor, ki naj to spremembo stilizira, in ta je imel tekom popoldneva sejo, kjer se je formuliral ta člen takole: Naredbe, začasni zakoni in pravilniki z zakonskim značajem, ki so bili izdani od 1. decembra 1918 pa do dneva, ko stopi nova ustava v veljavo, ostanejo še nadalje v veljavi.

Iz seje ustavotvorne skupščine.

— d Beograd, 22. junija. Današnja sejo ustavotvorne skupščine je predsednik dr. Ribar otvoril ob 10. uri.

Ministrski predsednik g. Pašić je odgovoril na vprašanje poslanca Milana Pribičevića o stanju naših državljanov, ki so zaostali na vzhodu, da bi jim pomagala vlada, da bi se čim mogli vrniti v domovino. Na vprašanje poslanca Miletića o streljanju italijanskih vojnih ladij na naše mesto Bar je odgovoril g. Pašić, da je naša vlada takoj po tem dogodku vložila protest pri italijanski vladi. Predsednik zemljoradniškega kluba g. Lazić je stavil interpelacijo glede zedinjenja baroške luke z reškim pristaniščem. Ministrski predsednik g. Pašić je odgovoril, da ni podpisan noben sporazum med nami in Italijo o skupni eksploataciji Reke in Baroške. Vendar pa ima Reka pravico, da se pogaja z vsemi državami svo-

jega zaledja, in ko bo notificirala svojo ustanovitev, potem se bomo mogli odzvati njenemu povabilu na pogajanja za sklenitev sporazuma.

Nato je prešla skupščina na razpravo o osmem poglavju. Prvi je govoril narodni socialist poslanec Brandtner proti osmemu oddelku, o katerem pravi, da je reakcionaren. Izjavil se je za nedeljivo Slovenijo. Za njim je govoril zemljoradniški poslanec Benin, ki je očital vladi, da bi, ako bi imela malo več dobre volje, mogla pridobiti velik del hrvaškega naroda za aktivno sodelovanje pri določevanju ustave. Nato je govoril radikalec dr. Ivanić, ki je zahteval, da se za vsaki oblasti možnost za svobodno razvoj. Administrativna decentralizacija bi bila po njegovem mnenju najboljša. Kritizira posamezne člene tega poglavja. Seja je bila zaključena ob 13., prihodnja pa je bila odredjena za 16. popoldne.

Program nove avstrijske vlade.

— d Dunaj, 22. junija. Na današnji seji narodnega sveta je zvečer kancelar Schöber razvil program nove vlade, ki stoji trdno na temelju sanacijskega programa, demenjenega z delegatom finančnega komiteja zveze narodov. Glede zunanje politike je poudaril zvezni kancelar, da se bo vlada potrudila, vzdržati zaupanje velesil in dobre razmere do sedanjih držav in da bo

gojila najožje stike z Nemčijo. K temu spada naloga, odpraviti težkoče glede potnih listov in zlasti v prometu s sosednimi državami in tako utreti gospodarskemu prometu svobodno pot. Nova vlada bo že v malo dneh v Portorože imela priložnost, pokazati svojo dobro voljo glede odstranitve vseh pri prometu s sosednimi državami nastalih spornih vprašanj.

Kriza o Poljski vladi.

— d Varšava, 22. junija. Ministrstvo Dombrowski sta zaradi nesoglasij v svoji stranki (nacionalna ljudska zveza) podala demisijo.

Madžarski ujetniki v Rusiji.

— d Budimpešta, 22. junija. Na današnji seji narodne skupščine je opozoril poslanec Karel Huszar zlasti na to, da je v Rusiji sedaj še najmanj 60.000 vojnih ujetnikov, ki se pridružujejo tam po krivici. Njih življenje je človeka nevedno.

Ustasi na Irskem.

— d London, 22. junija. Blizu Tipperaryja so sinfajnovci napadli tri angleške častnike na potu k igrališču za tenis, jih odvedli in ustrelili. V Carnarvonu so sinfajnovci poročila, ki se je peljal z družbo v avtomobilu naizlet, potegnili iz voza, ga postavili k zidu in

ga ustrelili. Brigadni general Hambert, katerega so sinfajnovci vračajočega se od tenisa obstreljevali, je umrl. Pri Newbridgeu so napadli udeležnike pri pogrebu umorjenega redarja; eden izmed napadenih je mrtev.

Nov načrt izpraznenja Gornje Slezije.

— d Opole, 21. junija General Hofer je poslal generalu Henneckerju uradni odgovor o novem načrtu izpraznenja. Obotavlja se, da bi izpraznil

nemško postojanko, dokler ne zapustijo Poljski Bytoma in Kralove Hute in hoče izprazniti Klucbork in Strižev šele zadnji trenotek.

Z oseh koncev sveta.

— d London, 22. junija. Izvrševalni odbor delavcev bombna industrije je pozval delavce, naj sprejmejo predloge delodajalcev. Pričakuje se, da se delo prične zopet v ponedeljek.

— d Rim, 22. junija. Včeraj so v Messini in v Reggiju di Calabria čutili močan potresni sunek. Škode ni nobene.

— d Atene, 22. junija. Poslanci Francije, Italije in Velike Bri-

tanije so storili pri grški vladi kolektivni korak in poudili posredovanje zaveznikov v grško-turškem sporu. Minister za zunanje posle Baltazzi je odgovoril, da bo ministrski svet proučil predloge.

— d Berlin, 22. junija. Kakor javlja »Vossische Zeitung« iz Londona, je kralj Jurij danes dopoldne otvoril ulstrski parlament v Belfastu.

Iz naše kraljevine.

— Najvišji pošto-denarni promet. Pri poštni hranilnici v Sarajevu in čekovnih uradih v Zagrebu in Ljubljani se je pokazal doslej najvišji promet, ki je znašal 2190 milijonov kron, torej več kakor v marcu.

— Inženirska podčastniška šola. Vojni minister je sklenil, letos sprejeti 150 gojencev v inženirsko podčastniško šolo.

— Železniška konferenca v Subotici. Beograd, 23. junija. Pred par dnevi je bila v Subotici zaključena železniška konferenca med našimi in madžarskimi železniškimi delegati za vpostavitve rednega železniškega prometa med našo državo in Madžarsko. Pogajanja so potekala povoljno, ker je bilo na obeh straneh mnogo dobre volje, da se to vprašanje ugodno reši. Po končanih pogajanjih se je vršil skupen obhod ob naši meji napram Madžarski, katerega so se udeležili carinski in fi-

nančni strokovnjaki in kjer se je ugovarjalo kraje, kjer se bo vršila carinska kontrola in kontrola potnih listov. Določeno je, da naj se vzpostavi železniški promet med Beogradom in Budimpešto in Zagrebom in Budimpešto ter obratno na sledeč način: Vsak dan vozita po tej progi tako z Zagreba, kakor iz Beograda proti Budimpešti po en tovorni in en osebnih vlak, isto tako obratno iz Budimpešte. Poleg te-

ga naj vozi iz Beograda en potniški brzdovlak v Budimpešto, ki naj odhaja iz Beograda ob 7. zvečer v Subotico in od tod dalje v Budimpešto. Kar se tiče dneva, s katerim naj se otvori ta promet, je ta odvisen od odobritve naše in madžarske vlade. Minister sopročaja bo predložil te dni tozadeven predlog ministrskemu svetu, tako, da je pričakovati, da se otvori promet z Budimpešto že 1. julija.

Italijanski parlament.

Pretepi med fašisti in socialisti. — Energičen govor dr. Wilfana. — Giolitti in de Nicola protestirata, češ da je Wilfan žulil čustva Ital. naroda.

— Rim, 22. junija. Včerajšnja seja rimske zbornice je bila jako burna. Prvi je govoril Mussolini, poglavar fašistov, ki je ostro napadel Giolittijevo vlado, ki se pogaja s socialisti, ki so zakleti sovražniki Italije. Obsojal je delovanje komisariata za primorske pokrajine Salate in se zgražal sploh nad vso vladno politiko. Mussolini je zahteval povoljno rešitev črnogorskega vprašanja, katero hoče rešiti Francija v neprilog Italije, ker hoče imeti v Jugoslaviji močno proti italijanski politiki na Balkanu naperjeno silo. Nato je napadel komuniste in socialiste. Razburjenje med njimi je naraslo in ko je začel govoriti proti Mussolini socialist Baratonio, ki je očital fašistom zločinska dejanja, so ga naskočili fašisti, prihiteli so socialisti in komunisti in nastal je velik pretep. Tržaški fašisti Giunta je s stolom napadel socialist. Minister Labriola je energično protestiral proti nastopu fašistov in razburjen zapustil dvorano. Po seji je minister Labriola podal ostavko. Labriola je bil zaklical proti divjanju fašistov: »To je banditstvo.« Predsednik Giolitti mu je očital, da se z vladnega sedeža ne sme slišati takih besed, nakar je Labriola odvrnil: »Potem tudi vi podpirate banditstvo.« Seja je bila prekinjena in ko so se duhovi pomirili, se je zopet pričela.

Govor nemškega poslanca Waltherja.

Nato je pričel govoriti nemški poslanec Walther. Najprej je ugotovil pravico nemških poslancev, da se smejo posluževati v zbornici svojega materinskega jezika. V tem oziru bo predložil poseben predlog, zaupajoč liberalni italijanski tradiciji. Govornik in njegovi tovariši ne morejo pozdravljati z veseljem novih italijanskih meč, kajti Italija je za nje osvobodilna prebivalstva, ki jej je tuje. On in njegovi tovariši pa niso prišli v parlament, da bi tu prednašali razne tožbe, marveč zato, da bodo delovali sporazumno, prepričani, da bo čas realiziral priznanje njihovih pravic in ker oni niso irredentisti in navadno pomenu besede, ne pričakujejo nikake zunanje pomoči, marveč upajo dobiti priznanje svojih pravic s strani italijanskega parlamenta samega. Končno izjavila, da ker prestolni govor vsebuje frazo o veselju prebivalstva, priključnega Italiji, ne morejo zastopniki Gorenje Adide dati svojih glasov za odgovor.

Energičen govor dr. Wilfana.

Nato so socialisti očitali vladi, da nima zmoglosti, da bi pomirila duhove in da bi rešila krizo, v kateri se nahaja država. Nato je pričel govoriti jugoslovanski poslanec dr. Wilfan:

Zahteval je najprej za vse Jugoslovane pravico, da smejo govoriti v zbornici svoj jezik. Albertinski statut je dovoljeval poslancem iz Savoje rabo svojega francoskega jezika. Ne morem tajiti čustev, ki družijo govornika in prebivalstvo, katero zastopa, z jugoslovanskim narodom. Dostavlja pa, da se zaveda svojih dolžnosti do italijanske države in upa, da bo Italijansko ljudstvo znalo upoštevati prav upravičene aspiracije anektiranega jugoslovanskega prebivalstva. To ne sovraži Italije, zato izreka upanje, da bo mogoče z direktnimi zastopniki Italijanskega ljudstva priti do zadovoljivega sporazuma. V to svrhu pa treba govoriti povsem odprto in vsem jasno. V pokrajini, katero govornik zastopa in katero imenuje sedaj Venezia Giulia ... Giunta kriči in razbija. Wilfan proti Giunti: »Pridite bližje, da bomo lažje razumeli.« Volitve, ki so nas poslate sem, te volitve, ki so bila velika groza ... Giunta in drugi kričijo in se de-rejo. Wilfan nadaljuje mirno: Kadar se bo vršila statistika, upamo, da bo točna, kakor je bila v Avstriji ... Fašisti zopet kričijo in razbija. Predsednik zbornice De Nicola: »Jaz sem tu, da varujem svobodo govora vseh poslancev, moram pa vas prositi, da spoštujete čustva italijanske duše.« (Ploskanje, fašisti razbija) Wilfan nadaljuje mirno: Mi smo tu za skupno delo. Ako sem rekel kaj takega, kar bi moglo razburiti italijanska čustva zbornice, verujte mi, da se je zgodilo zato, ker se nisem dobro po italijansko izrazil. Hotel sem reči, da upam, da bo statistika izvršena z vso skrbjo in sicer boljše, kakor je to delala Avstrija. Fašisti kričijo: Lažnivci! Norec! Wilfan nadaljuje mirno in dekazuje, da je večina priklonjenega prebivalstva v Primorju jugoslovanska in da bi bila morala biti radi tega pridružena jugoslovanski državi. Proti narodnostnemu principu ne morejo veljati nič geografski in

strategični razlogi. Jugoslovanski prebivalstvo pa je pripravljeno spoštovati italijanske zakone, ali s tem se nikakor ne odneva svojim aspiracijam. Protestirata odločno proti nasilstvom, katero sta zagrešila nad jugoslovanskim prebivalstvom oblast in italijanska armada in izjava, da so bili prvi dnevi tlačanstva strašno kruti, taki, kakršni nismo pričakovali od Italijanskega rodu. Nekateri poslanci protestirajo in predsednik Nicola kliče Wilfana: »Spominjajte se, da se je italijanska armada ovenčala s slavo!« (Ploskanje in klici »Viva l' Esercito!«) Giunta: »Ven z barbari! Giolitti: »Moram protestirati imenom vlade proti insultu poslanca Wilfana na italijansko armado.« (Zbornica aplaudira) Giolitti: »Vi, čestiti Wilfan, služite slabo prebivalstvu, katero zastopate, ker hočete nas prepričati, da bi verjeli, da to prebivalstvo deli vaša čustva, o katerem pa smo gotovi, da bo zvesto izpolnjevalo zakone in spoštovalo Italijo, kakor je vi ne znate spoštovati. (Novo ploskanje.) Wilfan Giolittiju mirno: »Vi, čestiti Giolitti, ki ste mnogo starejši od fašistovskih mladeničev, boste razumeli, da je bil to izreden režim.« (Fašisti zopet kričijo.) Wilfan mirno: Naše manifestacije ne kažejo sovražnosti proti Italiji. Vidim pa, da je taktični pogrešek, biti odkritosrčen. Zato bomo pa svoje pritožbe podajali v majhnih dozah. (Smeje.) In spoštovanje, katero smo dolžni na podlagi De Nicolovega govora? D' Alessio: »Morate se naučiti olike.« Fašisti zagledajo na senatorski tribuni senatorja Salato. Kričijo: Ven s Salato, ven s Salato, tu vidite, kako govore Salatove kreature! Wilfan sklonjuje, izjavljajo, da italijanski državljani jugoslovanske narodnosti hočejo na vsak način doseči svoje pravice, so pa tudi pripravljeni priznati vse dolžnosti, ki jih imajo od pripadnosti k italijanski državi in so pripravljeno sodelovati za skupen kulturni in socialni napredek.

Zbornični predsednik De Nicola odobrava besede ministrskega predsednika in pravi, da je zbornica čudovito interpretirala svoja čustva in čustva vsega italijanskega naroda. Giardini (radikalec) povdarja patriotična čustva goriskega prebivalstva, ki je po nesreči tukaj zastopano po jugoslovanskih poslancih. Z zgodovinski-mi podatki skuša ugotoviti italijansko Julijsko Benečijo. Suvitch (tržaški fašist) trdi, da je večina prebivalstva v Julijski Benečiji italijanska in da je bila avstrijska statistika sestavljena v škodo Italijanskega elementa, da bi se tako umetno pomnežilo jugoslovanski element. Izjava, da ni čisto nič resnice na tem, kar je pripovedoval Wilfan o postopanju vojaške oblasti proti Jugoslovenom. Italijanska armada je vedno dajala vzgled izobraženosti in vpludnosti napram jugoslovanskemu prebivalstvu. Italijanski element v Trstu je dal vzgled skrajnega obzira do ouh, ki niso toliko eksponenti nasprotne narodnosti, marveč zvesto orodje protitalijanske politike. Wilfan zatrjuje, da je vse resnično in natančno, kar je rekel glede nasilstva, ki so se vršilo za časa volitev, da se je ovirala svoboda jugoslovanskega prebivalstva, ki tako ni moglo izraziti svojega čustva. Rossini: Pet poslanskih mest je bilo za vas in pet ste jih dobili, kaj hočete še več? Wilfan: Res je, kar je reel fašisti kričijo in divjajo. Konec seje.

(Poročilo dopisnega urada.)

— d Rim, 21. junija. V Zbornici je rabil jugoslovanski poslanec Wilfan v svojem govoru dvakrat izreči, ki so zalili Italijo in armado. Predsednik zbornice ga je pozval k redu. Min. predsednik Giolitti je protestiral med odobravanjem zbornice v imenu vlade proti poslancu Wilfanu. Ta se je opravičeval s tem, da so mu besede našle nehot.

— d Rim, 21. junija. V zbornici je izjavil poslanec Walther (Bozen) v nemškem jeziku v imenu svojih tovarišev, da ne bodo gojili irredente, temveč bodo pripravljeno, nasloniti se na italijanski narod. Nato je prečital poslanec Walther izjavo, v kateri protestirata proti razkosanju Tirolske, povzročeni po mirovni konferenci in zahteva pravico samoodlobe. Nato je govornik govoril italijansko. Njegov govor so poslušali mirno in z zanimanjem.

— d Rim, 21. junija. Listi poročajo, da je v poslanski zbornici o priliki spopada med socialisti in fašisti do-lorni minister Labriola napadel socialistične stranke. Ministrski predsednik Giolitti je Labriolo nujno pozval, naj ostane neutralen, pri čemer se je Labriola odzdravil iz dvorane.

— d Rim, 21. junija. Kakor poročajo listi je delovni minister Labriola radi dogodka v zbornici podal ostavko.

le so pripravljene, dati posojila do 90 odstotkov cene srebra na svetovnem trgu. Vsled zastave srebrnega zaklada bo najbrž nastopila znatna razvrednostev marke, ker je prizadeto kritje državnih bankovcev. Uprava državne banke bo seveda skrbela za to, da bo lombardiranje njenega srebrnega zaklada trajalo vselej le kratek čas.

— Plavži v Češkoslovaški. Trije največji plavži v Češkoslovaški, med njimi praška železno »industrialna družba in vitkovski rudnik, nameravajo skupno gojiti izvoz ter ustanoviti v Brnu in Pragi skupne prodajne pisarne. Slična združba največjih plavžev je v bivši monarchiji privedla do železnega kartela in smatrati je, da nastane iz združitve treh velikih podjetij končno češkoslovaški kartel, ki bo obsegal vse plavže.

— Finančna vest iz Avstrije. Za časa vojne je avstrijska država v tuzemstvu plačevala kupone svojih posojil v zlatu po kurzu K 100,50 za 100 frankov. Temu vzgledu je sledila večina družb, ki so emitirale posojila v zlati veljavi ter izplačevalo po istem preračunjevalnem ključu kupone svojih posojil. Stevilni lastniki kuponov se s tem niso zadovoljili ter so čakali na konec vojne, da morejo zahtevati plačilo v dotični tuji valuti ali v kronah po dnevnem kurzu. Parobrodna družba avstrijskega Lloydja, ki je tudi svojčas izdala prioritete za zlato, je za časa vojne plačevala kupone po preračunjevalnem razmerju 100 frankov: 100,50 kron. Po prevedbi podjetja v italijan. družbo (Lloyd Triestino) je odredila italijanska vlada, da se plačevanje teh kuponov nima vršiti po dnevnem kurzu, temveč da se računa 100 zlatih frankov: 125 lir. Inozemski lastniki prioritete izjavljajo, da so upravičeni zahtevati plačilo, kakor je določeno no glasom obligacij. Belgijski lastniki prioritete so izvolili odbor za varstvo svojih interesov, ki bo storil v tej zadevi primerne korake.

— Strokovna anketa glede hranilnic se je vršila v ponedeljek in torek na Dunaju. Takozvane regulativne hranilnice v stari Avstriji so bile osnovane temeljem posebnega zakona iz leta 1844, ki se običajno naziva regulativ za hranilnice. Hranilnice so bile osnovane kot društva ali pa so jih ustanovila mesta, občine, zastopi, ki so prevzeli navadno tudi jamstvo. Tudi pri nas je bilo ustanovljenih mnogo tovrstnih denarnih zavodov po določilih regulativa iz leta 1844. Povod dunajski ankete je dalo dejstvo, da avstrijske hranilnice, in to celo največji zavodi na Dunaju, kojih eden ima blizu milijarde hranilnih vlog, dandanes ne morejo več izhajati. Režija, stroški za stvarne potrebe, ščine in za uslužbence so narasli v toliki meri, da hranilnice v Avstriji s posli po svojem starem delokrogu ne morejo dovolj zaslužiti. Prva avstrijska hranilnica na Dunaju je imela pred vojsko 5,8 milijonov stroškov, sedaj pa letno 88 milijonov. Uradnikov ima 300. Po dan je bil predlog, da se preobrazijo hranilnice v ljudske banke. Predlog je našel malo podporo. Strokovnjaki so deloma zastopali stališče, da ne kaže preobraziti hranilnic za bančne kupčije. Drugi so bili mnenja, da jim je treba dati širši delokrog in večji zaslužek s tem, da bi vršili tudi bančne posle. Zastopalo se je tudi strogo konservativno stališče, češ da se morajo zopet vrniti ugodnejši časi. Proti prevzetju spekulativnih poslov v delokrog hranilnic so bili vsi strokovnjaki.

Glasovl iz Koroške.

— Iz Rožne doline se nam poroča: Nemci so pred volitvami v državni in deželni zbor z vso silo odvrčali Slovence od volitev. Nalepili so po vseh hišah lepake z že znano vsebino. Slovenci smo na Koroškem uboga para brez vsakih pravic. Nikoli nismo življenja varni. Pri sediščih je Slovencev brez pravic. Kam naj se obrnemo? Za vse krivice, storjene na Slovenceh, se zahtevajo dokazila. To pa ni mogoče, ker nemška sodišča nimajo pravice za Slovence. Na tisoče slučajev nasilstev nad Slovenci so že priobčili slovenski častniki. Dokazi? Postavite za nekaj časa v vsak okraj na Koroškem, kjer prebivajo Slovenci jugoslovanskega zastopnika in imeli boste dovolj dokazov. Evo par zadnjih slučajev: V St. Janžu v Rožu je imel Slovenec svatbo. Nemci in nemčurji so vdrli v stanovanje, razbili vrata, grozili in pretepali svate. 27. aprila je bila obravnava v Celovcu. Okrajni glavar je kaznoval napadalce po deset kron, s pripombo: »S težkim srcem vas kaznujem, pa moram zaradi vpliva v jugoslovanskih listih, da za Slovence ni zaščite na Koroškem.« V nedeljo 12. junija sta šla Slovenca Ivan Wieser in Ivan Male skozi Bistrico v Rožu domov. Sredi vasi so napadli Nemci in nemčurji oba z noži in s kolt. Enega so pobili na tla in teško ranili, drugi je srečno ušel. Med napadalcem sta bila posebno zvernska Paul Stingl in Marko Gabriel. — V Svečah so Nemci napadli in razbili slovensko gostilno Vajšić vulgo Kramer. Domači so si komaj

Narodno gospodarstvo.

— Zastava srebrnega zaklada nemške državne banke. V ta namen, da bo srebrni zaklad državne banke služil v svrhe plačilnih obveznosti Nemčije napram inozemstvu, namerava nemška državna vlada postopati tako, da ga bo mogoče brzo likvidirati. Ne gre pri tem za trajno lombardiranje, temveč le za uredbo, ki bo Nemčiji omogočala brzo kritje kakkega v plačilo zapadlega zneska tedaj, ka-

dar bi po obstoječem načrtu nabrala devizna zaloga ne zadoščala za plačilo prevzetih plačilnih obveznosti. Ne namerava se vzeti posojila na ves srebrni zaklad, ki tehta okroglo milijon kilogramov. Seveda bo še trajalo nekaj časa, predno se bo izvršil transport večjih zalog v dežele, ki bodo dale posojila. Pri tem pridejo v poštev poleg Zedinjenih držav, Anglije in Nizozemske tudi Švica in Švedska. Te deže-

Naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša ljubljena soproga, ožr. mati in stara mati, gospa

Nežika Bizjak

mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb bo v petek dne 24. junija ob 4. uri pop. iz hiše žalosti Trnovski pristan 24 na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 23. junija 1921.

Žalujejo rodbine:

Bizjak, David in Eleršek.

Med nebeške krilatce preselila se je petletna hčerka davčnega oficijala Iv. Meška.

Ivica.

Pogreb v petek, 24. t. m. ob 3 uri iz deželne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

Kranj, 23. junija 1921.

Žalujejo ostali.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjamo, da je preminul gospod

Luka Kmet

Pogreb bo v petek, 24. t. m. ob pol 5. popol. iz hiralnice sv. Jožefa na pokopališče Sv. Križu. Priporočamo ga v blag spomin!

V LJUBLJANI, dne 23. junija 1921.

Ostali sorodniki.

Zahvala.

Za izraženo nam sočutje in sožalje povodom težke izgube, ki nas je zadela, za poklonjene krasne vence ter mnogobrojno častito spremstvo nepozabne pokojnice k večnemu počitku se tem potom vsem najpresrečnejše zahvaljujemo.

Posebej pa nam je dolžnost zahvaliti se gosp. dr. Edvard Šavniku, zdravniku v Kranju, za požrtvovalni trud in lajšanje bolečin med boleznijo, p. t. zastopnikom javnih korporacij in oblasti, gosp. članom Zadruga brivcev, strelskima društvoma „Ljubljana“ in „Sloga“, ženskemu naraščaju Ljubljanskega Sokola in njegovi vadiateljici za podarjeno cvetje in udeležbo pri pogrebu, končno slavnemu pevskemu društvu „Ljublj. Zvon“ za korporativno spremstvo in za tolažbe polne ganljive žalostinke.

Se enkrat vsem naša najprisrčnejša zahvala!

V Ljubljani, dne 22. junija 1921,

Globoko žalujoča rodbina Franchetti.

Zahvala.

Vsem, ki so nam izrazili svoje sožalje in sočustvujejo z nami ob izgubi nepozabnega soproga in predobrega očeta, gospoda

Valentina Mraka

vsem, ki so ga v tako mnogobrojnem številu spremili na njegovi zadnji poti, vsem darovalcem prekrasnega cvetja in vencev se tem potom najiskrenejše zahvaljujemo.

Posebej pa bodi izrečena zahvala načelstvu gostilničarske in sodavičarske zadruge v Ljubljani ter nje članom, pokojnikovim prijateljem in stanovskim tovarišem za pomoč in naklonjenost med boleznijo in ob smrti, odposlanstvu ljublj. „Sokola“ za udeležbo pri pogrebu, dalje sl. pevskima društvoma „Ljubljanski Zvon“ in „Slavec“ za ganljivi žalostinki ob krsti pokojnikov.

Njega pa, katerega smo tako vroče ljubili, ki leži v prežgodnjem hladnem grobu: Ohranite v blagem spominu.

Ljubljana, dne 22. junija 1921.

Globoko žalujoča soproga Antonija Mrak z otroki.

Išče se soba s kuhinjo v mestu.

Ponudbe pod „Mesto/4328“ na uprav. Slov. Naroda. 4328

Droblilec kamenja
s sejalno pripravo (Steinbrecher) se prodaja na Glincih št. 37. (Tribuč). 4262

Prvovrstni mizar

za tovarno stolov se sprejme. Stadler Ljubljana, Sodna ul. 11. 4202

Najboljše okrepčujoče In dietetično sredstvo za odrasle in otroke je želatino vino lekarnarja G. Piccolija v Ljubljani. 6

Išče se večje stanovanje

3-4 sobe in kuhinja. Ponudbe pod „3-4 sobe 4329“ a upravo Slov. Naroda. 4329

Kupim gostilno ali kavarno, ali vzamem v najem. Ponudbe pod „Kavarna/4330“ na uprav. Slovenskega Naroda. 4330

Napredaj novo moško kolo, damski raket, ptičnik s podstavkom. Od 1/2 5. do 7. na Erjavčevi cesti 14, 2. nadst. 4339

Soba s kuhinjo išče

gospod v Ribnici ali bližini. Ponudbe pod „Stanovitno 4285“ na upravništvu Slov. Naroda. 4285

Dva dijaka,

petošolca, iščeta stanovanje s hrano pri boljši družini za prihodnje šolsko leto. Ponudbe pod „Stanovanje 4338“ na upravo Slov. Naroda. 4338

Proda se njiva

pripravna tudi za stavbo parcelo. Poizve se na Sv. Petra c. 53, J. Erjavčevi. 4333

Sofer

ki je ravnokar kot vojaški avtomobilist došlužil vojaški rok, išče primerne službe. Ima 4 letno prakso, zmožen vsake opravke, izučen ključavničar. Nastop takoj. Ponudbe na županstvo Slatina — Radinci. 4277

La splitski Portland cement

se dobi pri tvrdki Mihael Omahen, Višnjagora v vsaki množini po najnižji konkurenčni ceni. Takojšnja dobava, sveže blago, dobavno na razne postaje franco. 4304

Mesečno sobo

lepo meblirano, če mogoče s posebnim vhom, išče s 1. julijem ali pozneje industrijski uradnik. Ponudbe pod „Miro stanovanje 4341“ na upravništvu Slov. Naroda. 4341

Traže se velike zgrade

(gospodarske ili od napuštene tvornice) u neposredni bližini željeznice, podesne za instalaciju jednog industrijskog poduzeća. Prednost imadu objekti, koji imadu željeznički priključak i uredjaj za pogon (Kraftanlage), te obliju vodom. Ponude upraviti pod šifrom „Tvornica“ na adresu: Zagreb, glavna pošta, pretinac 41. 4343

V ponedjeljek, 27. t. m. ob 9. uri dopol. se bodo prodajale razne

pisarn. potrebščine

kakor pis. mize, puliti, regulatori, stoli, obošalniki, blagajna št. 3, pet in drugo pri družbi „SAD“, Ljubljana, Beethovnova ulica 10. 4310

Vizitke, karte in pisarni papir s firmo kakor osakrovisne druge tiskovine izoršne točno

NARODNA TISKARNA

Maročila sprejema tudi „Narodna knjigarna“.

Prodaj 10 vagonov bukovega oglja. Ravnotam se sprejme na samico zanesljiv žagar. Takojšen nastop. Ponudbe prosil Josip Plankar, Ljubljana, Dolenjska cesta št. 5. 4320

Mlad gospod išče sobo za tako.

Ponudbe pod „soba/4325“ na uprav. Slov. Naroda. 4325

Stroj za cementni tlak
z lepimi vzorci, kompletan, se prodaja na Glincih št. 37. (Tribuč). 4261

Spalna soba

fino težko delo in nekaj druge opravke je napredaj na Glincih št. 37. (Tribuč). 4261

Mostno tehtnico

že rabljeno a v dobrem stanju, kupim takoj. Ponudbe na Srebotnjak, lesna industrija, Sv. Peter, Sav dolina. 4251

Napredaj je stavbna parcela
Naslov pove upravništvu Slovenskega Naroda. 4200

Izrjena šivilja se priporoča. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 4315

Pohištvo

z orehovim lesom, popolnoma novo, se radi selitve prodaja. Naslov pove uprav. Slov. Naroda. 4327

Proda se večja množina vinskih hramnih, transportnih in malih

sodov.

Stadler, Ljubljana, Sodna ul. št. 11.

Gospodična,

vajena kuhanja in šivanja išče mesta gospodinjke ali opore kjerkoli. Ponudbe pod L. S. Ruma, poste restante. 4316

Išče se prvovrstni čevljarski pomočnik.

Dobra plača, hrana in stanovanje v hiši. Poizve se: Trgovina s čevlji, Gradsko št. 10. 4254

Učenec

močan, zdrav, poštenih staršev, s primerno šolsko izobrazbo, se sprejme takoj v trgovino z mešanim blagom Ignac Andrašič, Kranj, (Gorenjsko). Predstaviti se je osebnost! 4305

Proda se enonadstropna hiša z velikim vrtom
v Sp. Šiški (Ljubljana VII). Kupec dobi takoj lepo moderno stanovanje s 4 sobami in pritlikinami. Ponudbe pod „999 hiša 4287“ na upravo Slov. Naroda. 4287

1000 K

nagrade tistemu, ki preskrbi v Ljubljani ali na periferiji mirni stranki brez otrok stanovanje z dvema sobama, kuhinjo in pritlikinami. Ponudbe pod „Mira stranka/4337“ na uprav. Slov. Naroda. 4337

Boljša gospodična

srednjih let išče mesta gospodinjke. Vajena vseh gospodinskih del in dobra kuharica. Gre najraje h kakoli boljši starejši samski osebi. Ponudbe pod „Vsega vajena 4313“ na upravništvu Slov. Naroda. 4313

4 tonski tovorni

avtomobil

38 HP znamke Austro Fiat, v popolnoma dobrem stanju se prodaja. Ogleda se na Dunajski cesti 50. 4312

Bukovo oglje.

Prodaj 10 vagonov bukovega oglja. Ravnotam se sprejme na samico zanesljiv žagar. Takojšen nastop. Ponudbe prosil Josip Plankar, Ljubljana, Dolenjska cesta št. 5. 4320

Trgovski pomočnik

(skladiščnik) se takoj sprejme. Ponudbe na poštni predal št. 66, Ljubljana. 4309

Trgov. učenca

s potrebno šolsko izobrazbo, poštenih staršev, zdravega in kateri ima veselja do trgovine, sprejme takoj in pod ugodnimi pogoji firma J. Kušlan, Kranj (Gorenjsko). 4302

Družabnik

manufakturi z 2 — 300.000 kronami gotovine za že obstoječo trgovino z manufakturo v Ljubljani se išče. Ponudbe pod „Družabnik 112“ Ljubljana, poštno ležaje. 42-4

Majhno posestvo

hiša s sadnim vrtom, se radi družinskih razmer prodaja ali zamenja. K hiši spada tudi travnik s bosto, borovčev hrib in dve nivi. Naslov: Spodnje Osmelj, št. 3, pošta Smartno pod Šmarjo goro. 4314

Graditni podobno

posestvo
krajno kmetijsko (Koroško), obstoječe iz 6 sob, vse kompletno opremljeno, čalje enonadstropna gospodarska hiša, lep velik sadni vrt, gozd, park, njive, živ in mrtev fundus, vse arondirano in obdelano, se prodaja za nem. avstr. K 4.0 0.000. Dopolni pod „Rascher Nachlass 6847“ na Bock & Herzfeld, Wien I. Adlberg. 6. 4336

Mestno županstvo v Kamniku razpisuje mesto

drugega mestnega stražnika

Zahteva se: 1.) dokaz telesne usposobljenosti in moralne neoporečnosti, 2.) dokaz jugoslovanskega državljanstva, 3.) dokaz o dosedanjem službovanju in o poteku življenja. Prosto stanovanje, kurjava, razsvetljava in službena obleka. Plača po dogovoru. Ponudbe je vložiti do 15. julija 1921.

Mestno županstvo v Kamniku razpisuje za svoje električno omrežje mesto

ELEKTRIKA

Zahteva se: 1.) dokaz strokovne usposobljenosti in o sedanjem strokovnem delu, 2.) jugoslovanska ozir. slovanska narodnost in neoporečnost, 3.) možnost kavcije, 4.) da prevzame tehnično odgovornost za omrežje, izvršuje potrebna popravila in vodi tozadavne račune. Ponudbe z zahtevo plače je vložiti do 15. julija 1921.

Prvovrstna moč.

Spreten trgovski sotrudenik manufakturne stroke se išče za jesenski nastop. Reflektira se le na prvovrstno moč, prednost imajo izločbeni aranžirji in kateri poznajo stranke celjskega okraja. Natančne ponudbe se naj določijo do 30. t. m. na poštni predal št. 14. Celje.

Za večje industrijsko podjetje se išče poverljiva, značajna in energična

oseba

kateri bi se po odgovarjajočem službovanju prožila možnost, da zavzame za nekaj časa poverljivo mesto. Pismene ponudbe pod poštni predal št. 3, Ljubljana.

Rabljeni prazni sodi.

Približno 56 kom. sodov iz trdega lesa (poprej sodi za kačkan)
: 39 : : : : (poprej sodi za vodeno staklo)
: 49 : : : : (poprej sodi za olje)
: 38 : : : : mehkega : popolnoma dobro ohranjeni in so za krompir ali sadje prav dobro uporabni, se odda po ugodni ceni pri Tvornici za dušik d. d. Ruše pri Mariboru.

Oglas.

Nabava ovsa (zobi).

Pozivaju se interesi da stave Komandi Dravske divizijske oblasti pismene ili ustmene ponude za izporuko ovsa (zobi) franco intendantsko sragalište i to:

za Ljubljano 120.000 kg
za Maribor 110.000 kg
za Celje 20.000 kg

Zaključivanje pismene pogodbe 30. juna pre podne u intendanturi Drav. div. obl.

Sragališta imaju željezničke pruge.

Predaje u vojničkim vrećama ili ala rinfuza.

Uslovi mogu se videti kod divizijske intendanture.

Rok izporuke od 1. jula do 10. jula t. god.

Kaucija 10% ponudjene cene.

Ponude biljevatati sa 2 dinara.

Komanda Dravske div. oblasti, E. Br. 9147, 17. juna 1921.

Jadranska banka

sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji.

Prevzema vse bančne posle pod najugodnejšimi pogoji.

Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Opatija, Sarajevo, Split, Sibenik, Zadar, Zagreb, Trst, Wien.

Poslovne zveze z vsemi večjimi kraji v tu- in inozemstvu.